

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 3. marts 2023
(OR. en)

6995/23

ECOFIN 203
UEM 53

NOTE

fra: Generalsekretariatet for Rådet
til: delegationerne

Vedr.: Retningslinjer for en reform af rammen for økonomisk styring i EU
– Udkast til Rådets konklusioner

Vedlagt følger til delegationerne et udkast til Rådets konklusioner om "retningslinjer for en reform af rammen for økonomisk styring i EU" med henblik på samlingen i Økofinrådet den 14. marts 2023.

RETNINGSLINJER FOR EN REFORM AF RAMMEN FOR ØKONOMISK STYRING I EU

UDKAST TIL RÅDETS KONKLUSIONER

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION

1. MINDER OM, at medlemsstaterne betragter deres økonomiske politikker og finanspolitikker som et spørgsmål af fælles interesse og samordner dem i Rådet i overensstemmelse med traktaten; UNDERSTREGER, at rammen for økonomisk styring i EU er afgørende for en effektiv samordning og overvågning af den økonomiske politik i hele EU, idet den sikrer sunde og bæredygtige offentlige finanser på mellemlang og lang sigt for alle medlemsstater, fremmer bæredygtig økonomisk vækst og konvergens og tackler makroøkonomiske ubalancer understøttet af reformer og investeringer, som øger væksten og modstandsdygtigheden;
2. ANERKENDER, at EU's økonomi fortsatte sin stærke genopretning efter pandemien, ikke mindst takket være den hurtige politiske indsats på nationalt plan og EU-plan. Den står imidlertid over for mange økonomiske og sociale udfordringer på kort og lang sigt som følge af øgede geopolitiske spændinger, høj inflation og øgede rentesatser, klimaændringer, digitalisering, demografiske ændringer, behovet for at støtte konkurrenceevnen og strategisk autonomi i en åben økonomi, betydningen af at sikre energi til en overkommelig pris og forsyningssikkerhed og den nødvendige opbygning af forsvarskapaciteter. Mange af disse udfordringer kræver ambitiøse reformer og betydelige investeringer. Desuden har pandemikrisen og konsekvenserne af Ruslands krig mod Ukraine bidraget til yderligere stigninger i allerede høje gælds niveauer, som skal nedbringes gradvist og realistisk;

3. SER MED TILFREDSHED PÅ offentliggørelsen af Kommissionens meddelelse den 9. november 2022 om retningslinjer for en reform af rammen for økonomisk styring i EU; ANERKENDER Det Europæiske Råds opfordring til Kommissionen og Rådet om hurtigt at fremme arbejdet med gennemgangen af den økonomiske styring under hensyntagen til Det Europæiske Råds konklusioner fra februar 2023; ANERKENDER, at en gennemgang af den eksisterende ramme kan gøre den mere effektiv;

4. FREMHÆVER, at nationalt ejerskab er et væsentligt element i en effektiv ramme for økonomisk styring; ANERKENDER fordelene ved at bevæge sig i retning af flerårig finanspolitisk planlægning, samtidig med at den årlige overvågningscyklus fastholdes inden for rammerne af det europæiske semester; ANERKENDER behovet for at tage hensyn til medlemsstaternes finanspolitiske udgangspositioner og udsigter samt økonomiske karakteristika i forbindelse med differentierede finanspolitiske kurser; UNDERSTREGER, at det er vigtigt at forenkle rammen og bevare dens multilaterale karakter; UNDERSTREGER betydningen af ligebehandling, gennemsigtighed og forudsigelighed;

5. FREMHÆVER følgende områder, hvor der er konvergens mellem medlemsstaternes synspunkter om en revideret ramme for økonomisk styring:

a) Traktatens referenceværdier på 3 % for den andel, som det forventede eller faktiske offentlige underskud udgør af bruttonationalproduktet i markedspriser, og 60 % for den andel, som den offentlige gæld udgør af bruttonationalproduktet i markedspriser, forbliver uændrede. Rammen for økonomisk styring bør sikre, at disse referenceværdier overholdes på en mere effektiv og bæredygtig måde.

b) Alle medlemsstater bør fremlægge nationale mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag, når en revideret ramme for økonomisk styring er trådt i kraft. De nationale planer bør omfatte finanspolitik, reformer og investeringer. Planerne bør fastlægge en national finanspolitisk kurs fastlagt med udgangspunkt i primære nettoudgifter som en enkelt operationel indikator.

c) Medlemsstaterne bør forberede den finanspolitiske kurs som led i deres nationale planer i overensstemmelse med Kommissionens tekniske finanspolitiske kurs. Dette vil danne ramme for dialogen med den pågældende medlemsstat, hvor forskelle mellem planen og kursen bør begrundes behørigt. Kommissionens kurs bør baseres på en fælles metode, der skal aftales, og som er reproducerbar, forudsigelig og gennemsigtig, og bør omfatte en analyse af den offentlige gæld og de økonomiske udfordringer. Den vil også blive baseret på regelmæssige tekniske drøftelser om fremskrivninger og prognoser og bør drøftes i en multilateral sammenhæng i de relevante udvalg og komitéer. Kommissionens tekniske kurs bør sikre en finanspolitisk indsats, der kan bringe gælden på en tilstrækkeligt nedadgående kurs eller fastholde den på et forsvarligt niveau, samtidig med at de offentlige finansers bæredygtighed bevares, og reformer og offentlige investeringer fremmes. Med henblik herpå bør fælles beskyttelsesforanstaltninger undersøges med henblik på at sikre en tilstrækkelig gældsnedbringelse og forhindre udskydelse af den finanspolitiske indsats.

d) Planerne og eventuelle ajourføringer bør vurderes af Kommissionen på en fuldstændig gennemsigtig måde på grundlag af fælles vurderingsprincipper, der skal aftales, og gøres til genstand for multilateral kontrol og godkendelse i Rådet. Rammen bør tage behørigt hensyn til, at det er nødvendigt, at lade den demokratiske proces i medlemsstaterne udforme deres økonomiske politikker. Derfor kan alle planer efter anmodning tilpasses den nationale valgcyklus, revideres med nye regeringers tiltrædelse og ajourføres under objektive omstændigheder, samtidig med at ambitionen om den finanspolitiske tilpasning opretholdes.

e) Den finanspolitiske tilpasningsperiode kan forlænges, hvis en medlemsstat forpligter sig til en passende række reformer og investeringer, der forbedrer vækstudsigterne eller modstandsdygtigheden, styrker de offentlige finanser og dermed deres langsigtede bæredygtighed og tager fat på EU's strategiske prioriteter, herunder udfordringer for offentlige investeringer i forbindelse med den grønne og den digitale omstilling og opbygningen af forsvarskapaciteter. Tilpasningen bør ske i en passende rækkefølge for at undgå udskydelse.

f) For alle medlemsstater bør de nationale planer sikre opfyldelse af underskudskriteriet – eller tilstrækkelige og troværdige fremskridt i retning af opfyldelse – i overensstemmelse med eventuelle rådshenstillinger herom under hele planen. Proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud bør på grundlag af en overskridelse af underskudskriteriet på 3 % forblive uændret, herunder vurderingen af de relevante faktorer.

g) For medlemsstater med en offentlig gældskvotepå over 60 % bør de nationale mellemfristede planer sikre, at denne andel nedbringes tilstrækkeligt. For medlemsstater med en offentlig gældskvotepå under 60 %, men med udfordringer i forbindelse med den offentlige gæld, skal den nationale mellemfristede plan sikre, at gældskvoten forbliver på et forsvarligt niveau. Undersøgelsen af, om der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud, på grundlag af en overskridelse af gældskriteriet, bør indledes i tilfælde, hvor en medlemsstat overskrider referenceværdien på 60 %, og der konstateres en afvigelse fra den aftalte finanspolitiske kurs. Under en procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud, tages der, i tilfælde af at gældskriteriet overskrides, hensyn til alle relevante faktorer. Deres anvendelse bør præciseres, hvis det er nødvendigt. Kommissionen bør efter aftale med Rådet fastlægge, med hvilke midler der kan tages højde for kumulative afvigelser, både opadgående og nedadgående, fra den aftalte finanspolitiske tilpasningskurs. For medlemsstater med mindre udfordringer relateret til offentlig gæld bør den finanspolitiske kurs i de nationale planer sikre, at underskuddet løbende holdes troværdigt under 3 % eller falder tilstrækkeligt til denne grænse, og at gældskvoten holdes på et forsvarligt niveau under hensyntagen til behovet for at sikre de offentlige finansers bæredygtighed på mellemlang og lang sigt og undgå ubegrundet gældsætning.

h) Håndhævelsen bør gøres mere effektiv, bl.a. gennem øget gennemsigtighed. Det oprindelige pengebeløb af de finansielle sanktioner bør reduceres for at muliggøre en mere realistisk anvendelse.

i) Den generelle undtagelsesklausul for alvorlige chok i euroområdet eller EU som helhed bør specificeres for at tilpasse den til ekstraordinære omstændigheder, hvor den finanspolitiske tilpasningskurs realistisk set ikke kan overholdes og muliggør midlertidige afvigelser fra den mellemfristede plan. En landespecifik undtagelsesklausul bør give mulighed for midlertidige afvigelser fra den finanspolitiske tilpasningskurs i tilfælde af ekstraordinære omstændigheder, der er uden for regeringens kontrol, og som har stor indvirkning på den enkelte medlemsstats offentlige finanser. Der bør fastlægges passende procedurer for aktivering og forlængelse af undtagelsesklausuler. Rådet bør spille en rolle i forbindelse med anvendelsen af undtagelsesklausulerne på grundlag af en vurdering fra Kommissionen.

j) De nationale uafhængige finanspolitiske institutioners nuværende rolle med hensyn til at udarbejde eller godkende makroøkonomiske fremskrivninger bør opretholdes og tilpasses de mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag, samtidig med at minimumsstandarderne kan undersøges. De internationale finansielle institutioner bør ikke spille en rolle i de nationale planers udformningsfase. Det bør undersøges, om Det Europæiske Finansielle Råd skal spille en større rolle i forbindelse med rammen for økonomisk styring.

k) Medlemsstater, der anvender indikatoren for den strukturelle saldo i deres nationale finanspolitiske rammer, bør kunne omsætte udgiftskursen til den strukturelle saldo alene til nationale budgetformål.

l) Proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer er fortsat af central betydning for at opdage, forebygge og korrigere ubalancer, der modvirker, at medlemsstaternes økonomier, Den Økonomiske og Monetære Union eller Den Europæiske Unions økonomi som helhed fungerer tilfredsstillende. Proceduren bør blive mere fremadskuende med henblik på at påvise nye risici på et tidligere tidspunkt. Den bør også gøres mere dynamisk ved i højere grad at basere vurderingen af ubalancer på risikoudviklingen og politikgennemførelsen og indeholde klarere kriterier for optrapning og nedtrapning af medlemsstaternes status under proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer. Ejerskab, forudsigelighed, gennemsigtighed, ligebehandling, håndhævelse og procedurens euroområdetdimension bør styrkes;

6. UNDERSTREGER, at rammen for økonomisk styring er en central søjle i Den Økonomiske og Monetære Unions (ØMU'ens) struktur og understøtter den fælles valutas stabilitet og modstandsdygtigheden i euroområdet økonomi; UNDERSTREGER, at udarbejdelse af udkast til budgetplaner er vigtigt for samordningen af finanspolitikken, og at det er vigtigt at sikre, at euromedlemsstaternes budgetudkast er i overensstemmelse med EU's finanspolitiske regler; ER ENIGT I, at dette arbejde bør fortsætte inden for den reviderede ramme med henblik på en stærk finanspolitisk samordning i euroområdet understøttet af henstillingen til euroområdet om finanspolitikken og overvågning af den overordnede budgetsituation i euroområdet; ANERKENDER, at analysen i proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer bør videreudvikles for at styrke procedurens euroområdetdimension; ER ENIGT I, at rammen for overvågning efter programgennemførelsen kan strømlines, og at intensiteten af overvågningen kan gradueres over tid og på tværs af medlemsstaterne afhængigt af den økonomiske, finanspolitiske eller finansielle udvikling; MENER, at rammen for økonomisk styring og yderligere skridt hen imod uddybning af Den Økonomiske og Monetære Union (ØMU) bør tage hensyn til erfaringerne fra Unionens økonomisk-politiske reaktion på tidligere kriser;

7. OPFORDERER TIL, at arbejdet med gennemgangen af den økonomiske styring fortsættes hurtigt, både før og efter eventuelle lovgivningsforslag; ER ENIGT I, at der er behov for yderligere præciseringer og drøftelser, herunder med hensyn til fastlæggelsen af Kommissionens kurs, kravene til medlemsstater, der anses for at have mindre udfordringer relateret til gæld, herunder eventuelt en finanspolitisk kurs, definitionen af udgiftsaggregatet, hensigtsmæssigheden ved og udformningen af fælles kvantitative benchmarks til støtte for den reviderede ramme, principperne for en forlængelse af den finanspolitiske kurs, de landespecifikke henstillinger rolle, håndhævelsen af nationale planer og incitamentter til reformer og investeringer;
8. MINDER OM, at traktaten om stabilitet, samordning og styring (TSSS) i henhold til dens artikel 2 skal fortolkes i overensstemmelse med og anvendes i det omfang, den er forenelig med EU-retten; ANERKENDER, at der bør sikres overensstemmelse mellem TSSS og den reviderede stabilitets- og vækstpagt; OPFORDERER TIL overvejelser for at sikre en sådan overensstemmelse;
9. OPFORDERER Kommissionen til i sine kommende lovgivningsforslag at tage hensyn til medlemsstaternes sammenfaldende synspunkter og områder, hvor der er behov for yderligere drøftelser; BESLUTTER at behandle eventuelle næste skridt i Rådet.